

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. september 2015
Kontor: Sikkerheds- og Forebyg-
gelseskontoret
Sagsbeh: Andreas Christensen
Sagsnr.: 2015-0030-3623
Dok.: 1673687

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 22 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. juli 2015. Spørgs-
målet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Andreas Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 22 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre konkret for, hvordan de danske myndigheder har arbejdet med anbefalingerne fra den norske rapport, som har set på erfaringer fra terrorangrebet i Norge i sommeren 2011. Der henvises til artiklen ”Hvad vi ikke lærte af Norge”, bragt i Jyllands-Posten den 17. maj 2015.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at dansk politi løbende søger for at indsamle og vurdere erfaringer fra såvel internationale som nationale hændelser med henblik på at styrke det samlede danske beredskabs parathed til at håndtere større, uvarslede hændelser og i særdeleshed terrorhændelser.

Det gælder i særlig grad i forhold til hændelserne i Norge, som i vidt omfang danner grundlag for den betydelige styrkelse af beredskabet i Danmark, som er gennemført i løbet af de seneste år.

Erfaringerne fra det norske beredskab i forbindelse med hændelserne den 22. juli 2011 og de anbefalinger, som den såkaldte ”22. juli-kommission” afgav i sin rapport fra august 2012, er således blevet brugt både i forhold til det tværmyndighedsmæssige beredskab som i forhold til den rent politimæssige håndtering af større, uvarslede hændelser.

I forhold til det **tværmyndighedsmæssige beredskab** besluttede den særlige Kriseberedskabsgruppe på sit møde i april 2012 at sammenfatte og arbejde videre med de læringspunkter, som de danske beredskabsmyndigheder havde uddraget af de norske myndigheders erfaringer fra hændelserne i Oslo og på Utøya den 22. juli 2011. Det blev desuden besluttet at forankre dette arbejde inden for rammerne af den nationale operative stab (NOST).

Kriseberedskabsgruppen besluttede i oktober 2012, at der skulle arbejdes videre med seks temaer, som vurderedes at have afgørende betydning i lyset af erfaringerne fra Norge.

De seks temaer var:

1. *Generel styrkelse i forhold til prioriteringen af beredskabskulturen i de enkelte sektorer, herunder også i departementer og overordnede styrelser.*

2. *Fokus på beredskabsplaner – såvel generelle som sektorspecifikke – samt udbredelse af kendskab til planer på alle niveauer, bl.a. gennem uddannelse og øvelser.*
3. *Fokus på krisekommunikation og koordineringen heraf i forhold til involverede myndigheder/aktører samt behovet for at sikre, at krisekommunikationen når ud til flest mulige.*
4. *Fokus på etableringen af en platform, der kan understøtte kommunikation og koordination mellem beredskabsmyndighederne ved større hændelser, herunder etablering og deling af et fælles geografisk situationsbillede.*
5. *Vigtigheden af, at forsvarets ressourcer dimensioneres efter også at skulle kunne understøtte politiet og det øvrige beredskab i forbindelse med større hændelser.*
6. *Styrkelse af den psykosociale indsats samt fastlæggelse af rammer og ansvar i forhold til denne.*

Der blev efterfølgende udarbejdet en samlet aktionsliste over initiativer til opfølgning på hvert af de seks temaer med angivelse af ansvarlig myndighed og et estimat for tidshorisonten i forhold til gennemførelse.

Arbejdet med de seks NOST-temaer er nu afsluttet i Kriseberedskabsgruppen, og eventuelle udeståender i forhold til temaerne færdiggøres af de respektive myndigheder.

Særligt i forhold til tema 4 om etablering af en platform, der kan understøtte kommunikation og koordination mellem beredskabsmyndighederne ved større hændelser, herunder etablering og deling af et fælles geografisk situationsbillede, bemærkes, at Rigspolitiet i samarbejde med de øvrige beredskaber har gennemført pilotforsøg, som har haft til formål at afdække mulige løsninger.

Det er – som anført i artiklen i Jyllands-Posten – korrekt, at en løsning endnu ikke er etableret. Det skyldes, at der er tale om et ganske omfattende IT-projekt, som kræver et grundigt forarbejde. Dette arbejde er forankret i en arbejdsgruppe i Rigspolitiet.

Om tema 5, der ligeledes nævnes i artiklen, kan det oplyses, at der i dette spor er arbejdet parallelt på dels en hurtig løsning på et begrænset antal områder, dels en langsigtet løsning, hvor samtlige kapaciteter i relation til forsvarets fremtidige støtte til politiet vil blive adresseret.

Erfaringerne fra angrebene i København den 14. og 15. februar 2015 indgår i Rigspolitiets drøftelser med forsvaret om den fortsatte udmøntning af tema 5 med henblik på løbende at optimere samarbejdet mellem forsvar og politi i forhold til håndteringen af større, uvarslede hændelser.

I forhold til de **specifikke politimæssige læringspunkter**, som blev udtaget på baggrund af hændelserne i Norge den 22. juli 2011, kan det oplyses, at Rigspolitiet i 2010 iværksatte udarbejdelsen af en terrorhåndbog med henblik på at give politiet det bedst mulige overblik og planlægningsgrundlag i tilfælde af en terrorhændelse i Danmark.

Færdiggørelsen af terrorhåndbogen blev efter hændelserne i Norge udskudt for at kunne inddrage de erfaringer, som norsk politi gjorde i den forbindelse. Håndbogen blev udsendt omkring årsskiftet 2011/2012.

I forlængelse af offentliggørelsen af 22. juli-kommissionens rapport i august 2012 iværksatte Rigspolitiet i oktober 2012 en analyse af dansk politis beredskabsfaglige kapacitet og kapabilitet i forhold til håndteringen af større, uvarslede hændelser, hvor der er menneskeliv på spil. Beredskabsanalysen blev afsluttet i marts 2013.

På baggrund af beredskabsanalysens konklusioner og anbefalinger iværksatte Rigspolitiet arbejdet med en række konkrete leverancer målrettet til at styrke politiets evne til at håndtere sådanne hændelser så effektivt og kompetent som muligt.

Et centralt element i styrkelsen af beredskabet har været udarbejdelsen af en eksekutiv strategi for dansk politi. Den eksekutive strategi indeholder bl.a. minimumsstandarder for responstider, krav til bemanningen af centrale funktioner i forhold til politiets håndtering af terrorangreb eller andre større, uvarslede hændelser samt en certificeringsordning for vagtchefer og indsatsledere mv.

Et andet centralt element har været indførelsen af såkaldte reaktionspatruljer i alle politikredse for at styrke førsteindsatsen i forbindelse med en uvarslet hændelse.

En reaktionspatrulje er en beredskabspatrulje, hvor personalet har fået en særlig uddannelse målrettet mod at kunne handle effektivt i kritiske situationer, hvor menneskeliv er i fare, og hvor tiden er en afgørende faktor. Reaktionspatruljerne råder over særligt udstyr, herunder kraftigere våben, og patruljerne er til rådighed døgnet rundt.

Der er nu reaktionspatruljer i samtlige politikredse i Danmark, dog således at Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi indtil

oktober 2015 dækkes ind af reaktionspatruljer fra Midt- og Vestsjællands Politi samt Københavns Vestegns Politi.

En tredje hovedleverance er etableringen af et nationalt kompetence- og resourcesystem, der nationalt og lokalt kan give et overblik over det personale, der er til rådighed samt over hvilke særlige beredskabsmæssige kompetencer, personalet besidder. Udviklingen af dette system blev iværksat medio 2014 og forventes implementeret primo 2016.

Ud over terrorhændelserne i Norge har dansk politi uddraget læring fra andre større hændelser med henblik på at styrke dansk politis indsats over for større uvarslede hændelser. Der kan i den forbindelse nævnes terrorhændelsen ved Boston Maraton i april 2013, terrorhændelserne i Paris i januar 2015 og anholdelsesaktioner i Belgien ligeledes i januar 2015.

Således blev der efter terrorhændelsen ved Boston Maraton iværksat et arbejde med at styrke politiets muligheder for at indsamle og dele digitalt materiale. Dette arbejde er yderligere aktualiseret af de seneste hændelser, og der er ved aktstykke nr. 108 af 21. april 2015 om styrket indsats mod terror afsat midler til, at politiet og PET kan påbegynde investeringer i styrket it-understøttelse, herunder anskaffelse af en fælles analyseplatform, it-værktøjer til målrettede og automatiserede søgninger på internettet samt et system, som kan modtage, analysere og anvende digitale spor.

I umiddelbar forlængelse af terrorangrebene i Frankrig i januar 2015 iværksatte Rigspolitiet en gennemgang af, hvilken organisationsmæssig læring, der kunne uddrages af begivenhederne i Frankrig med hensyn til den beredskabsmæssige og efterforskningsmæssige kapacitet til at håndtere en tilsvarende hændelse i Danmark.

På baggrund af denne gennemgang blev det som en midlertidig foranstaltning besluttet at etablere en beredskabsmæssig døgnbemanding i Rigspolitiet. Døgnbemandingen gør Rigspolitiet i stand til så hurtigt som muligt at etablere de nationale stabe, som koordinerer politiets og de øvrige myndigheders indsats ved en terrorhændelse, uanset hvornår hændelsen måtte opstå. Ved aktstykke nr. 108 af 21. april 2015 er der tilført politiet midler til at styrke dette døgnberedskab.

Senest er der i evalueringen af myndighedsindsatsen forud for og i forbindelse med terrorhændelserne den 14. og 15. februar 2015 identificeret yderligere et antal læringspunkter, som primært vedrører politiets og PET's forhold, herunder en styrkelse af den politimæssige indsats i krydsfeltet mellem bander og militante islamistiske grupper.

I tilknytning til de forhold, der nævnes i artiklen i Jyllands-Posten den 17. maj 2015, kan det i øvrigt nævnes, at der netop er gennemført en analyse af udformningen og relevansen af politiets nuværende skydeprogrammer samt driften og administrationen af disse. Analysens anbefalinger i forhold til klarlagte forbedringsmuligheder er i øjeblikket ved at blive implementeret.

Herudover er der taget initiativ til at etablere et tilkaldesystem, der kan sikre, at det relevante personale og samarbejdspartnere fra andre myndigheder kan tilkaldes hurtigt og effektivt. Et sådant system forventes implementeret medio 2016.

Vedrørende politiets sikkerhedsudstyr, bevæbning og ammunition er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på behov for evt. justering heraf. Arbejdsgruppen forventes at afslutte arbejdet omkring den 1. september 2015.

Endelig har Rigspolitiet nedsat to arbejdsgrupper, der skal vurdere koncepter, midler og metoder i forbindelse med blandt andet bevogtningsopgaver og større efterforskninger. Arbejdsgruppen om bevogtning afslutter sit arbejde omkring den 1. september 2015, og arbejdsgruppen om efterforskning forventes at afslutte sit arbejde inden udgangen af 2015.

Rigspolitiet skal afslutningsvist bemærke, at den læring, der kan udtrækkes fra hændelser i andre lande, ikke altid kan anvendes umiddelbart i en dansk kontekst, men forudsætter, at læringen tilpasses de operationelle principper og taktikker samt den it-understøttelse, der anvendes i dansk politi.”